

Õppeprogramm „**Teeme tutvust imetajatega**“ tutvustab koolilastele valitud Eesti tavalisemate imetajate välimust, eluviise ja kohastumusi ning inimese rolli looduse hoidmisel. Programmis kasutatakse rühmatööd ja arutelusid, fotode ja videoklippide vaatamist, rajakaamera salvestisi, õppemänge liikumisega ning tutvustatakse looduse vaatlemise võimalusi erinevate vaatlusvahendite abil.

Sihtrühm: pk 1 kooliaste

Läbiviimise koht: Kool

Õppeprogrammi tegevused ja ajakava:

Sissejuhatus ja reeglite kokkuleppimine (5 min)

Juhendaja tutvustus, programmi sisu selgitus, kokkulepped toredate õppetegevuse õnnestumiseks. Heliraamatust imetajate häälte kuulamine ja ära arvamine.

Programmi tegevused (45 min) :

Vestlus, kus lapsed saavad jagada oma kogemusi kohtumisest looduses mõne imetajaga. Tutvumine Eesti tavalisemate imetajatega (nt põder, metskits, rebane, hunt, metssiga, jänes, orav). Slaidide, videote ja ehtsate näidis materjalide abil vaadeldakse loomade **välisehitust, liikumisviise ja toitumist** ning seostatakse neid loomade elukeskkonnaga. Vaatleme ja võrdleme loomade kolpasid, kihvu, sarvi, nahku ja jäljendeid. Arutletakse: Miks on loomad hambad erinevad ja kuidas see on seotud nende toitumisega? Juhendaja tutvustab alguses üldiselt kõiki näidismaterjale ja hiljem saavad õpilased ise kõike lähemalt katsuda ning uudistada.

Arutlev rühmatöö situatsioonipiltide põhjal: Õpilased jaotuvad viieks rühmaks. Iga rühm analüüsib üht imetajatega seotud olukorda (nt *rebane linnakeskkonnas*, *handid karjamaal lammaste läheduses*), arutleb inimese ja looma vastastikuse mõju üle, ohutu käitumise üle loomaga kohtudes ning pakub võimalikke lahendusi, kuidas olukorda tasakaalukalt lahendada.

Rajakaamerate jäädvustuste abil vaadeldakse, **mida imetajad teevad öösel**, kuidas nad liiguvad ja toitu otsivad või territooriumi märgistavad. Programmis käsitletakse lihtsas ja arusaadavas vormis ka **looduse tasakaalu ja jahinduse rolli**. Arutletakse, miks kõiki loomi

ei ole looduses alati ühepalju, kuidas inimene võib loodust mõjutada ning miks mõnikord on loomade arvukuse reguleerimine vajalik.

Looduse vaatlemise abivahendite tutvustus. Lapsed saavad tutvuda binokli, vaatlustoru ja rajakaameratega ning arutletakse, kuidas need aitavad inimesel loomi, linde ja loodust vaadelda neid häirimata. Samuti tutvustatakse varjeriitust ja telki kui vahendeid, mis aitavad looduses märkamatult tegutseda ja lindude või loomade elu jälgida. Lapsed saavad ise kõiki vahendeid käes hoida, vaadelda ja selga panna, pugeda varjetelki.

Kokkuvõte: Õppemäng koos liikumisega "Kes siin on?" Mäng keskendub meeltele, kuidas näiteks ainult kuulmise või kompimise abil häälitsejat looma (õpilast) kindlaks teha. Lapsed saavad suuliselt jagada, mida nad programmis imetajate kohta teada said, mida varem ei teadnud. Kõik lapsed saavad endale programmis osalemise eest valida looma pildiga klepsu **(10 min)**

Õpitulemused:

Õpilane: Teab Eesti tavalisemaid imetajaid ning nimetab nende peamisi tunnuseid ja elupaiku.

Oskab seostada imetajate välisehitust (nt hambad, kolju, jäsemed) nende toitumise ja liikumisviisiga.

Oskab kirjeldada, kuidas inimene võib oma tegevusega imetajate elu mõjutada, ning pakkuda sobivaid ja ohutuid käitumisviise loomaga kohtudes.

Saab aru, et inimene on osa loodusest ning looduse tasakaalu hoidmine on oluline nii loomadele kui ka inimestele.

Üldpädevused: õpipädevus, suhtluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus

Seos põhikooli RÕK, ainevaldkond „Loodusained“

9) kirjeldab taimede, loomade (sh inimese) ja seente välisehitust, toitumist, kasvamist ja liikumisvõimet ning seostab neid elukeskkonnaga;

12) teab kodukoha tuntumaid loomi, taimi ja seeni; kirjeldab õpitud loomade eluviise ja elupaiku; oskab vältida loomade ning mürgiste taimede ja seentega seotud ohtusid;

14) mõistab, et inimene on osa loodusest ja sõltub sellest; toob näiteid, kuidas inimene loodust oma tegevusega mõjutab;

Lõiming: emakeel

Läbivad teemad: Keskkond ja jätkusuutlik areng- õpitakse mõistma inimese ja looduse vastastikust mõju ning arutletakse, kuidas meie tegevus mõjutab imetajate elu ja looduse tasakaalu.

Meetodid: Vestlus / arutelu, vaatlus, õppemäng, meelte kasutamine, kogetu kirjeldamine, rühmatöö

Vahendid: Binoklid (2), vaatlustoru, rajakaamerad (2), varjeriietus-püksid, keep, pluus, müts, kindad, varjetelk, pildid loomadest, loomanahad- mäger, hunt, kobras, saarmas, jänes, kolbad- karu, ilves, hunt, kobras, metskits, sarved- põder, hirv, kihvad-metssiga, jäljendid- põder, hunt, metskits, metssiga, heliraamat, silmaside.

Juhis õpetajale:

- Enne programmi toimumist täpsustame õpetajaga programmi korralduslikku poolt, laste eripärasid ning võimalikku programmi kohandamist
- Palume tulevase programmi peamisi teemasid lastele eelnevalt tutvustada
- Programmi ajal palume õpetajatel aidata laste tähelepanu hoida ning praktiliste tegevuste korral vajadusel abistada
- Pärast programmi palume täita elektrooniline tagasiside küsimustik ja kinnistada peamisi teemasid edaspidistes õppetegevustes endale sobivate meetoditega

Kirjeldavad märksõnad: metsloomad, keskkond ja jätkusuutlik areng, meeled

Lisainfo:

- Programmi läbiviimiseks sobib saal/aula, klassiruum, kus on interaktiivse tahvli/ekraani kasutamise võimalus. Järjestikuste programmide korral eelistame ühte kindlat ruumi, kuna kasutame palju erinevaid õppevahendite-ja materjale. Programmi läbiviimine alates vähemalt 15 lapsega, kui ei ole kokku lepitud teisiti.
- Ühe päeva jooksul jõuame järjest läbi viia 4-5 õppeprogrammi
- Programm on kohandatav ka erivajadusega õpilastele, kuid eelnevad kokkulepped on vajalikud.
- Erisoovidest palume teada anda programmi broneerimisel.

Lisainfo ja tellimine: loodusesepp@gmail.com , tel +372 55624266,